

Մանուցման առղք
Արաշին երեսը 5

ՀԱՆՈՑՍ ԱՀՅԱՍԹԻՆ

Gérant responsable
A. SAKAİAN

ԾԱՌԻԿ շաբաթը երկու անգամ լը ատարտակուի Զորեքշաբաթի եւ Շաբաթ օրերն։
Տարեկան բաժանորդագրութեան գինն է 100 զուրուշ արծաթ,
— Վեցամսեայն 50. — Գաւառաց համար 115 դր։ Վեցամսեայն 60

Օր եւ էնամակ կամ գրութիւն պէտք է ուղղել
Առ Արտօնատէր եւ Տնօրէն Անտօն Սաքաեան,
կ. Պօլիս, Պապը Ալի ճատակար թիւ 20:
Խմբագրութեան յանձնուած գրութիւնք ետ չեն տրուիր։

Թիւ 69 ս. ՏԱՐԻ

Թիւ 40 ՓԱՐԱ

1887 ՕԳՈՍՏՈՍ 19 ԶՈՒԵԲՇԱԲԹԻ

ՕՏԵԱՆ ԷՖԷՆՏԻ

Այս մեծ մարդը, որուն անունը կը թրթուացնէր ամեն ազգայնոց սիրտերը, կնքեց իր արդիւնաւոր կեանքն ի Փարիզ ամսոյս 45ին։

Օտեան էֆէնտիի մահը խորին վշտոք և դառն ցաւով կը լեցնէ ամեն Հայու սիրտը, որովհետեւ, բարեիշատակ հանդուցեալը ճըշմարտապէս ծառայած է ազգին իբրեւ վարչական մարդ և իբրեւ գրադէտ։

Նա տիրած էր ամենուն սրտին իր գործերովն ու գաղափարներով, գորս սիրած է և կը սիրէ

ազգն, ինչպէս և պիտի պատուէ նորա քաղցը յիշատակը։

Զէ եղած երքէք մէկն որ Օտեան էֆէնտիի չափ ընդհանուր համակրանք և վստահութիւն վայելած ըլլայ, որովհետեւ նա կատարելապէս անշահախնդիր էր ազգային գործոց մէջ։

Մաղթենք որ Օտեանի սիրտն ու դգացումները կրող ազգայիններ աւելնան մեր մէջ։

Զենք կրնար ասկէ աւելի գրել, որովհետեւ սիստելնիս փղձկեալ է յոյժ։

Ճաւօք սրտի կը ծանուցանենք թէ Մեծ. Ուուրէն էֆէնտի իիւմիւշկէրտանեան յետ երկարատեւ հիւանդութեան կիրակի գիշեր ժամ 4ին իւր մահկանացուն կնքեց յԱյսթէֆանօ, ի խոր սուգ. համակերով իւր լժակիցն, սիրասուն զաւակներն և հարազատ եղբայրները։ Հանդուցելոյն մարմինը երկուշաբթի օրը յատուկ կառավամբով բերայի Ս.

Երրորդութիւն եկեղեցին փոխագրուեցաւ։ Յուղարկաւորութիւնը կատարուեցաւ երակ ժամ 8ին բերայի Ս. Երրորդութիւն եկեղեցին։

Ուուրէն էֆէնտի իւր ազնուութեամբ պարկեշտութեամբ և ազգասիրութեամբ հոչակ գտած մի անձնաւորութիւն էր։ Տարաբագդ հանգուցեալը ժամանակէ մը ի վեր զանազան հիւանդութեանց ենթարկուեցաւ և վերջապէս չըկրնալով ճողովրի անագորյն մահուան զոհ եղաւ։ Կը թողու պարկեշտասուն լժակից մը և սիրասուն զաւակներ։

Երկնից միիթարութիւնը կը հայցեմը ազնիւ պարագայից և երկու հարազատաց։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը Պայրամի տօնի առթիւ շնորհաւորական այցելութիւնները ըլլաւ առջի օր երլարզի կայս. պալատը,

վաեմ. Ղազի Յօման և Սիւրէլեա
փաշաներու, Բարձր. Մեծ-Եպար-
քոսի և Արդարութեան գործոծ
նախարար վաեմ. Ճեղտէթ փա-
շալի:

ՎԵԹՈ

«Իմ սրտին բասնես գամանչառի
հեղինակ, և Արեւելքի վարչու-
թեան կիսաստուածացուցած Պա-
րոն Ռաֆայել պատկանեան, (1)

շարաթ օրուան Արեւելքի եր-
րորդ երեսին մէջ, Հայլրագրու-
թեան նկատմամբ իւր համոզումը
հրատարակած էր զոր Արեւելքի
վարչութիւնը այդ համոզումը
Արձագանքէ առնելով կարծիքի
վերածած էր: Ինչ որ ալ ըլլայ,
խնդիրը սա է թէ՝ Պ. Քամառ
Գաթիպա ընդհանուր Հայոց լը-
րազ րութեան վրայ խօսելով, այն-
պէս կեղրակացնէ թէ՝ բոլոր Տաճ-
կասանի, Պարսկաստանի և Ռու-
սաստանի հայրենակ քաղաքներն,
ինչպէս մագնիսը գէպի հիւսիս,
իրանց աչքերը միշտ և հանապազ
գէպի թիվիս դարցուցած՝ ի-
րենց ամեն խնդիրներու պատաս-
խաններն: Երկմառութիւններու
լուծանքը, կասկածներու բա-
ցարութիւնը սպասումեն այն
տեղէն, այնպէս որ իրենց բարո-
յական աշխարհի մէջ—եթէ կա-
րելի է այդպէս սասել—նորան են
համարում իրենց մայրաքաղաքը,
կըսէ ու, իրը առաջնակարգ լը-
րագիրներ՝ Տփղիսու Մշակ, Ար-
ձագանք և Ազրիւր պարբերա-
կանները յառաջ կը մղէ: Ասի
իրաւանց գէմ անլուր ոճիր մը
ըլլալուն, կը փութանք Տփղիսու
պուէտին այդ մեծ սխալն ուղ-
ղել: Հայոց վերջին գրականու-
թեան օժանդակող՝ Պօլսոյ լու-
սահոգի Մասիսն ու իզմիրի մեռ-

եալ Արշալոյսն եղած են, և այժ-
մու կեդրոնի ամենալետին լրա-
գրին հաւասարելու համար՝ Մը-
շակ, Արձագանք, Ազրիւր, Նախ
և առաջ պէտք է որ լեզունին
շտկեն: Պօլսոյ Մեծ: Խմբադիր-
ներն՝ առանց գրաւի գրուած և
իրենց սեփհականութիւնը չեղած
բարփան սարայներ ազգին նուի-
րելու և առանց ազգէն շահ մը
սպասելու, մեծ ծառայութիւններ
մատուցած են և կը մատուցանեն
ընդհանուր Հայութեան:

«Ով չի ճանաչույ Մշակը: ո՞ր
Հայ գոնէ շաբաթը միանգամ
ձեռք չի առնում նորան» կը հար-
ցնէ Տփղիսու մեծ (տարիքոտ)
«Հայիրը»: Ցաւօք սրտի կը ծա-
նուցանենք թէ՝ գաւառներու
վրայ այնչափ ստոյգ տեղեկու-
թիւն չունինք, սակայն Պօլսոյ
Հայոց հարեւրին իննուն և ինն
շգիտէ իսկ թէ՝ Տփղիսի մէջ Մը-
շակ անուն լրագիր մո կը հրա-
տարակուի: ասի գժբախտորէն
այնպիսի իրոզութիւն մ'է, որ
նոյն իսկ Պ. Արծրունի եթէ Պօլս
գտնուէր իւր բաժանորդաց տետ
րովը շուտով պիտի համոզէր այդ
վերացեալ պուէտը:

Մեր համոզումը չը խախտիր
ուռուցիկ տարածանութիւններէ
նոյն իսկ Քամառ-Գաթիպայի Նր-
կատմամբ, ամեն ժամանակ ուր-
գունեմ Հայրիկի Նման խորիմաստ
եկեղեցական մը՝ որ համբաւէն
իրոզութիւն բնտուէ Պատրիարքի
մը գերեզմանին ըով:

Լեզուաբանական խնդրոյ մէջ
մտնալ չենք ուզեր, միայն՝ հե-
տեւեալ պարբերութիւնը՝ որ բա-
րոյականի վրայ կը խօսի, Հեղի-
նակին որ աստիճան անբարոյա-
կան ըլլալը գժբախտուպէս ապա-
ցուցած ըլլալուն, հոս կարտա-
տպէնք:

«Մի բան ցաւելով նկատել եմ
ես (թէ և ո՞չ այս վերը յիշած
երեք պարբերագրութիւնների

մէջ), որ այժմուայ Հայ հեղի-
նակները աւելի և աւելի նըր-
բացնում են բանց ճաշակը «Շան-
թամ» կոչուած անգունելի ա-
րուեստումն: Աւրիշ բան էլ նկա-
տել եմ, որ մեր թերթերը անդ-
գալի կերպով կոյանոց են դառ-
նում ի չնորհս լրագրական լրմ-
բագիրներին անբարդյականու-
թեան և նոցա գաւառական
թղթակիցները «Գիտուխելօքու-
թեամբ» . . . Ցաւալի՛ երեւոյթ,

Բայց միիթարուենք: Արեգա-
կի պայծառ և բարերար ճառա-
գայթներից յո տ կը ցամաքին
գարշահոտ ճահիճները, և նոցա
մէջ խլաւող զազրելի սոզունները
թաւալ թաւալ կուգան և . . .
կը սատկուեն»:

Ի՞չ ոճ, ինչ լեզու, ինչ ազնը-
ութիւն—ե այս մարգուն պատ-
ուաւոր ը՝ գունելութիւններ կը լ-
լան:

ԻՆՉ ԵՂԱՒԻ

Շնորհունակ ծանուցեալ Շահ-
պաղի եանի խնդրոյն նկատմամբ,
շաբաթ օրուան Մանմումէի ազ-
գային տեսութեան մէջ հետեւ-
եալը կը կարդանք:

Ալոըլ մըզ մալիւմաթա նազա-
րէն, նասրլ քի զաթէն մալիւմ
տիր, Պապո Ալիէէ թագտիր եա-
զըլմը օլուափ վէ կէրչի Պապը Ալի
թարաֆընտան տա էմրի սամի
իրսալնէ հիմմէթ պույրուլուց
իսէ տէ, չօդ տա իհթիմալտէն
տիր քի, Շահպաղլըն իշին:
նամիզան տիր, վե եախօտ շէօյ-
լէ տիր պէօլէ տէնիլէրէք, էն-
գաի էնթրիգալտր իլէ էօզրիւ շէ-
րիլէր կէօսթէրիլէճէք, վէ իր-
սալինին թէէիիլիրինէ չալըշըլա-
ճագ տըր, լաքին, հէր նասրլ տա
օլսա, էլուէթթէ կէլմէսի լազըմ
կէլէճէք տիր:

Վէ բէզալիք մէսմուիմիզէ կէ-

(1) Պէտք չէ շփոթել գիտնական
Տ. Գաբրիէլ Պատկանեանի հետո

բէ, գեր. Մելքիսեդեկ սրբազանը վիճաւանը քէնտիսինի րահամթպրագմատրղնտան, վէ եախօտտահա զիեատէ ագլէ եագընը, պուրատա վէ իզմիրտէ պիր գա. ըշշրջւղա սէ աէպիեէթ վէրէ-ըէք, ասըլ քէնտի գապահամթընը գարաթապիլմէքլիք էմէլինտէ պուրունտու զունտան, մէրգում վարդապետի եալընըզ պրագմանը, քէնտիսիտէ պիրլիքտէ կէլմէքլիկի տիւշիւնմէքտէ իմիշ.

Վէ զարիպ եէրի տէ շուրասը տըր քի, վեհ. կաթողիկոս հաղըէթէրինէ, եալընըզ Շահպաղընան մարիֆէթիլէ հագարէթ իթտիրմէքլէ գանաաթ կէթիրմէք իսթէմէտիկինտէն, հալէա պուկիւնէ գատար, պիղղաթ քէնտիսիտի տախի հագարէթ իտէրէք, Պատարագ վագթինտէ վեհ. կաթողիկոս հաղըէթէրինին իսմինի, ուսուլին խարիծնտէ օլան պիր սուրէթտէ, եանի ևամենայն Հայոց Հայրապետա տիեէճէք եէրտէ, «Եջմիածնի կաթողիկոս տիեէթէք, վէ անը տա պուրնունունուն ալթընտան սէօլէէէրէք կէչմէքտէ իմիշ տիր. պինաէն ալէին տիր քի գորգուլարընտան նաշի, թէքմիլ իզմիր քահանաւարը տախի էօլիէ եարմագտա օլմալը տրուար, վէ պու մէրթէ-պէ քիւսթախլրդ վէ նիզամսրզ. Եգ իսէ, հիշ պիր վագըթտա վէ հիշ պիր միւէթտէ ճայիկ օլամաւածաղընտան, թէքմիլ պիր միլլէթ իլէ էրէնէրէք հագարէթ իյէմէքտէ տիր վէ ահմէք տիր քի, շիմտիեէ գատար, Փաթրիգխանէտէ պունա միւսատէ իթմէ. սիլէ, պէօյիւք մէսուլիեէթ ալթընտա պուլունմագտա տըր, Մելքիսեդեկ սրբազան, վեհ. Մակար կաթողիկոս հաղըէթէրինի թանըմագ իսթէմէք իմիշ, գէնտիսի շախսէն հիւրը տիր, օնա քիմուտ պիր շէ սէօլէն ալէին տիր վէ ահմէք տիր քի, շիմտիեէ գատար, Փաթրիգխանէտէ պունա միւսատէ իթմէ.

սիլէ, պէօյիւք մէսուլիեէթ ալթընտա պուլունմագտա տըր, Մելքիսեդեկ սրբազան, վեհ. Մակար կաթողիկոս հաղըէթէ-ըրինի թանըմագ իսթէմէք իմիշ, գէնտիսի շախսէն հիւրը տիր, օնա քիմուտ պիր շէ սէօլէն ալէին տիր վէ ահմէք տիր քի, շիմտիեէ գատար, Փաթրիգխա-

նորդլուգ քէնտինին օլմաեըպ, իլլա միլլէթին օլառուղու, վէ քէնտիսի տէ իւճրէթլի պիր մէմուր պուրունտողու թագտիրտէ, իսթէտիկի թարիդի թութմագլըդա սէրպէսթ տէկիլտիր, վէ գաման տա հօյլէ պիր շէ օլամագտ. Մելքիսեդեկ սրբազան, քէնտիսինի կաթողիկոս թանըր իմիշ, վէ իհմիմալ տըր քի, պիր իքի տուղինա տա հէմէքքէեարլարը վէ եախօտ ճէօմաթըր պուլունմագտա իմիշ, բէք ալէա, պունլար պիզիմ քիլիսէտէն տիշարը չըդմալը տըրլար, օլ վագրէթ իսթէտիքլիքի կիպի պիր քիլիսէ թէշըրի իսթէտիքլիքը, վէ տէ եախօտ իսթէտիքլիքի քիլիսէնէ տախի օլապիլիքլիք, փագաթ, պիզ, քէնտի քիլիսէմիզտէ, քէնտի եիւզիւմիւզէ գարշը հագարէթ իթտիրմէքլիք քատութիւնունու աւլա գապուլ իթմէմէլիեիդ վէ իտէմէմէլիեիդ:

ՄԱՆԶՈՒՄԵ

Ըստ նորագոյն լրոց, շահպաղընտան այս օրերս գարոցական ընութեանց և մրձանակաբաշխութեանց զբաղած ըլլալով, Պոլիս գալը յաջորդ տարուան թողեր է ըստ ինքեան, և Տասնից վարժապետաց առայժմ միմիայն առաքելական օրհնութիւնը պիտի զրկէ եղեր. Գալով իզմիրի Առաջնորդին Պոլիս գալու գիտաւորութեան, անհաւատալի կը թուի մեզ. զի նորին Սըբազնութիւնը նամակներով բանակցիլը ևիստ լաւ սովորած է.

ՕԴԱՅԻՆ ՊՏՈՅՑ

Նախորդ նէւն
Տիկինը միասմի սպասուհւոյն ճէրմակեղէնները սնտուկէն դուրս հանել սկսաւ օրոց մէջէն ազնիւ մուսուլինէ և վերին ու ստորին շուրջը իսիստ բարակ ասեղնակ կերտ կնկան շապիկ մը ելաւ:

— Պու եէնի գամիզօլումուն պուրտա նէ իշի վար, պագ, պագ, գաչ կիւնտիւր եէնի իրէք էլտիւ վէնլէրիմի առաեօրում պագ ներտէն չըքայօր:

Սպասուհին մէկէն ի մէկ խիստ աւրուելով գոլնը նետեց, սակայն անմիջապէս պաղարիւնութիւնը վերստանալով պատասխանեց:

— Եյի տիւշիւնիւն մատամ, պունլարը պանա սիզ վէրմէտինիզ:

Զարմանալու կարգը տան տիկնոջ եկաւ, ապուշ կրթած սպասուհոյն երեսը կը նայէր:

— Ալ լրբութեան չափն անցուց է փէնտի, այս վայրկեանէս ճամբու պիտի գնեմ:

Դու գիտես սիրելիս, ինչպէս որ կուզես այնպէս ըրէ ըսելով սենեակէն դուրս ելաւ. սպասուհին անմիջապէս դրան պարզուակը գնելէ յետոյ տանտիկնոջ դարցաւ:

— Մատամա շիմտի իքիմիզ եաւլըզըզ, օնատլզըմըզ օնունուարթըք պիթիրէլիմ:

— Նէ՞ տէմէք իստէյօրսուն:

— Տէմէք իստէեօրում քի պէնպուրանա կէլէլի, սիզ էփէնտինին ճէպինտէն կիզլը բարա ալամաեօրսունուզ:

— Պու նէ՞ լագըրտը ոըր սէնի կիտի ութանըու արւանմազ:

— Աղըր լագըրտըլար էթմէթէլիմ պիր պիթիմիզէ. պանա եօլ վէրմէք իշին սանտըզըմա գիլիտույտուրուպ գամզու ըլա էլտիւնի իշինէ գոյան սէն սին, պիլէզիկի տէ գայա էթտիկին եալան տըր:

Տան տիկնոջ գէմքը բոլորովին գեղնած էր բարկութենէն փոքրիկ վուսունքը կը կծկէր:

— Ճէնէնէնէմ օլ գարշըմտան, շիմտի սանտըզընը ալ պու էգտէն կիթ...

— Պոշ եէրէ հիտտէթլէնմէյին մատամ, իքի լագըրտը տահա-

վար իտէյիմ, օնտան սօղրա սիզ
եալվար օլաճաքսընըզ քի պուր-
տա գալայըմ:

—Նէ իմիշ պագաեըմ սէոլէ-
եէնէբ լագըրտըն:

—Սէոլէնէնէբ լագըրտըմ չու-
տուր քի ֆի Ֆ. էֆէնտիյէ վէրիլ-
հարճ Պետրոսուն էլի լիէ կէօն-
տէրտիդին մէքթուպ եանըմտա
տըր, չիւնքի սէն նասըլ ֆ. է-
ֆէնտիյէ սէվէրսէն, վէրիլհարճ
տա պիր աղ պէնի սէվէր . . .

Մանկամարդ կինը այս յայտ-
նութեան վրայ քիչ մնաց պիտի
նուազէր, ուժասպառ աթոռի մը
վրայ լնկաւ:

—Պու մէքթուպու էֆէնտիյէ
վէրտիյիմ կիպի չաբուճաք պէ-
նիմ պի կիւնահ օլտուզում օր-
թայա չըքար, չիւնքի իշխնտէ
եազմըշըն քի պիր վագքթտան
պէրի բարա կէօնտէրէնէտիդիմին
սէպէպի եանըմզա պիր եէնի
պէսէմէ կէլտի էֆէնտինին բա-
րալարընը սաքլաեօր ալամաեօ-
րում . . . նէ տէրսինիզ մատամ,
կիտէյիմ մի պուրտա մը գալա-
եըմ:

—Սուս օլ եավաշ սէոլէ եանի
պիրի տուլարսա էօլտիւզիւմ կիւն
տիւր:

—Գորքմայըն մատամ գիմսէ
եօք պուրտա սիզ հէր շէյի պանա
պրագըն հիչ պիր շէյտէն գօրք-
մայըն:

—Ոհ էլէնի օ մէքթուպու կէրի
վէրսէն եօք մու սանա նէ լո.
տէրսէն վէրիրիմ:

—Եօք մատամ, օ մէքթուպ
սիզին էլինիզտէ պաշընըզա պիր
պէլա կէթիրիր, պէն սիզտէն է-
լի սաքլարըմ օնու:

—Տէմէք քի պէնտէն ինթի-
գամ ալաճաքսըն . . .

—Ինթիգամ . . . նէ պօշ լագըր-
տը, պէն սանա խըզմէթ իտէ-
նէյիմ, սէնտէ իթտիդիմ խըզմէ-
թէ պէտէլ բարա վէրէնէքսին:

Մանկամարդ կինը չը պա-

տասիսանեց մեծ վհատութիւն մը
պատեր էր զինքն. մէկէն ի մէկ
դլուխը վեր առնելով սպասուհ-
ոյն ըսաւ:

—Շիմտի էֆէնտիյէ նէ տէյիմ,
դամզոլու իլէ էլափէնէրիմին
սանտըզընտան չըքտըլընը կէօր-
տիւ:

—Իշին պէոլէ օլաճաղընը էվէ-
լինտէն տիւշիւնտիւմ տէ էֆէն-
տինին էօնիւնտէ, օնլարը սէն
պանա վէրտին ունուտմաւչուն
տէտիւմ տույմատըն:

—Տօղրու, սէն պէնտէն չօք ա-
գւլըսըն . շիմտի կէրչէքտէն ու-
նութմուշ օլաճաղըմ . . . պաշկա
պիր տէյէնէյին վար մը:

—Եօք էֆէնտի կիթտիքտէն
սօղրա չօք վագքթըմըզ վար կէօ-
րիւշմէյէ:

Տիկինը սպասուհւոյն խուցէն
դուրս ելաւ որուն հետեւեցանք
մենք ալ:

Էէֆէնտին դահլիճը նստած էր,
երբ տեսաւ տանտիկնոջ այլալած
դէմքը, զայն դիմաւորելով ըսաւ:

—Ոհ սիրելիս, այդ որքան
բարկացեր ես. չնչին ապարան-
ջանի մը համար ինչու այդչափ
վրդովիս վաղը անկէ գեղեցիկը
շինել տամ:

—Ոհ հանդարտ եղիր բարկա-
ցած չեմ, միայն թէ խեղճ աղջի-
կան մեղըն առի անոր համար
սիրտս խիստ կոտրեցաւ:

—Ինչ միթէ ապարանջանը
գտնուեցաւ:

—Ոյո, հիմայ միտքս եկաւ թէ
պոյիս վարի աշկը գրի և բար-
ւօք ծառայութեանը համար նը-
ուէր տուած շապիկն ու ձեռ-
նոցներն մոռնալով, գողցեր է
կարծեցի, խեղճ աղջկան սիրտը
արդեօք որչափ կոտրեցաւ:

—Սիալմունք մնէ եղեր է, նոր
շրջազգեստ մը շինենք անմիջա-
պէս անոր սիրտը կիջնայ, շո-
գենաւին ժամանակը եկաւ, բա-
նի մը պէտք ունիս:

—Ոչ, միայն խօստումդ կըյի-
շեցնեմ:

—Որ խօստումս:

—Ապարանջանի նկատմամբ
տուած խօստումդ. կերեւի որ
այսօր յիշողութիւնդ մի քիչ աը-
կար է:

—Ահ, կըյիշեմ, ներէ որ վայր-
կեան մը միտքէս ելած էր. այս
յանձանքս գեղեցիկ ապարան-
ջանով մը պիտի քաւեմ:

Էֆէնտին այս ըսելէ յետոյ
մանկամարդ կնոջ ճակատն համ-
բուրելով մեկնեցաւ:

Այդ գեղեցիկ էակը և ոչ իսկ
շիկնեցաւ այն գողտրիկ համբոյ-
րին ներքեւ, զոր խարուած ա-
մուսնոյ մը բերանը դրոշմեց պիղծ
ճակատին վրայ:

—Կը վափաթիսմ ըսաւ Ազմօտէ
տիկնոջ ու սպասուհւոյն միջեւ
դրուելիք գաշնը մտիկ ընել:

—Ոչ, չեմ ուզեր տեսնել այդ
վատողի կնոջ նիւթելիք դաւերը:
—Խիստ հետաքրքրական տե-
սարմնէ մը պիտի զրկուիս և պի-
տի զրկես ընթերցողներդ:

—Ոչ Ազմօտէ, կան այնպիսի
մոլութիւններ՝ որ ժողովուրդը
պէտք չէ գիտնայ թէ նոյն տե-
սակ մոլութիւններ գոյութիւն
ունին:

—Այսօր շաս խղճահար կերե-
ւիս, բարուականի դասախոսու-
թիւնը անբարոյականներ ստանձ
նելէ ի վեր, ընթերցանութեան
կարեւորութիւն տուող չը մնաց,
անտեղի խղճահարութիւն պէտք
չէ:

Հակառակ Ազմօտէի այս իրա-
ւացի դիտողութեան՝ մեկնեցայ
յիշեալ պիղծ բնակարանէն :

ՍէՐՀՕՇ ԴՕՐԹԷԶԱՆ

(Կէլչն նէսիւրէն)

Պիղիմ միրաս եէտի տէլիգան-
քը, իշտիզի բագընըն թէսիրինտէն
վէ մատմազէլին ճալիս հալէրին-

տէն, բէք զիյատէ աշկա կէլէրէք, նիմ ույսութար կիպի օլտուր իսէ տէ, մատմագէլին պիր իքին-ճի չիմպիդի տէրհալ կէօղէլինի աշտըրտը:

—Ստեփանիկ աղա, շու գար-շըքի օթուրան ֆամիլեալը թա-նէրուն:

—Հանկը ֆամիլեալը էֆէնտի-ճիդիմ:

—Իշտէ շու գարշըքի, ուէրի եանտաքի մատմագէլ վիրա սանա պագըյօր:

—Պէն օնու թանըմաեօրում, պէլի օ պէնի թանըրա պիլ-մէմ . . . :

Մատմագէլ, Ստեփանիկ աղայա կիզիմէ տէտի:

—Ճուտումտան իզին իսթէ տէ սէնին իլէ պիր թուռ էտէլիմ:

Ստեփանիկ աղա հէր նէ գա-սար լոտոս տէնիզինէ թութուլ-մու շճասընա սալլանմաքտա կտի իսէ տէ, ճէսարէթի էտէն պը-րագմալըպ, չէօլէ պիր տոլաշ-մաք իւզրէ մատմագէլին վալի-տէսինտէն իզին իսթէտի:

—Կէզին ամա բէք կէճիքմէ-յին:

Պիր թուռ էտիպ կէլէճէլիզ տիէրէք, մատմագէլի գօլթու-դունա ալտը վէ գէնտինի պիր թարթարքտան սօղրա կիւն հալ ի, է ատըմընը մատմագէլին ատը-մընա ույտուրարաք գաղինօնուն գարուսունա տօղրու իլէրէտի-լէր:

Տէրհալ կարսօն գարշըլայարաք տէտի:

—Էֆէնտիմ պիր էմըինիզ վար մը:

—Հա, շիմտի պիզ եօքարըյա տօղրու ուղանաճաղըզ. տէօնիւ-շիմտէ գաղինօնուն էօնիւնէ կէ-լիր կէլմէզ, չալկըլար Սէնի մաս-կարա սէնի շարշըսընը պաշտա-ճաք. սէնտէ շու իքի թէփէ չարք-լարընը, սըրայըլա մայթապլարը, չիլմի թանէ հավայի եագա-

ճաքըն, ամա հէփաի պիրտէն թութուշաճաք:

—Պաշ իւստիւնէ էֆէնտիմ:

—Ստեփանիկ աղա չօք կուսթո-լու շէ օլաճաք:

—Կարսօն, պուրայա կէլ 20 ֆիշէնկ ազ տըր քըքը թանէ եաք:

—Ինանըրան Ստեփանիկ աղա, պու սէնէ տահա հիչ պէօլէ շէնլիր օլմամըշաք Զիփթ սուեռուն-տա:

—Կարսօն . . թէփէ չարքընը տէօրթ թանէ եաք:

—Ստեփանիկ աղա արթըք էլ-վէրիր, չէօլէ եօքարը տօղրու կիտէլմ սանա լագըրտըմ վար տըր:

—Կիտէլիմ էֆէնտիմ, սէն էմր էթաթետէն սօղրա Պաղտատա գատար կիտէրիմ:

—Սաքընհա ուղաղա կիթմէյէ-սին, սէնտէն ուղաք գալլըրամ սօղրամա պէնիմ հալիմ նասըլ օ-լուր խըյանէթ:

—Եիւրէյինի օյնաթմա նօնօմ. տիվանէ միյիմ քի սէնսիզ Պաղ-տատա կիտէյիմ . . սանա լագըր-տըմ վար տէտին իտի:

—Եվէթ, եարընա Ստանպօլա էնէճէք միսին:

—Նէ էմր իտէրսին, էնէյիմ մի գալայըմ մը:

—Սէն նասըլ իստէրսէն, պէ-նիմ լագըրաըլըլա նիչին գալա-ճաքըն:

—Նէ տէմէք սէնին սէօղիւն ի-լէ գալմայըմ տա, գիմին սէօղիւ իլէ գալայըմ:

—Տիմէք քի ինմէեճէքսին:

—Խայըր ինմէյէճէկիմ:

—Օ քի էնմէեճէքսէն ատապա-մը գանտըր տա սուլարա կիտէ-լիմ:

—Եաշա՛, պըափօ՛ . . շիմտի աղնատըմ քի պիր աղ պէնի սէ-գէօրսուն:

—Աման Ստեփանիկ աղա էօլէ պաղըրմա գալքար պիրի տու-եար:

—Աֆ իտէրսին մատմազէլ, սէ-վինճմտէն շաշըրտըմ:

—Հայտէ տէօնէլիմ քի պիզի կէօրտիւքէրինտէ Բազար պաշը գազինօսու պիր ազ շէնլէնսին:

Ենի տէտին տիյէրէք, պիզիմ միրաս եէտի, մատմազէլ գօլ-թութունտա թիւքեանըն էօնիւնէ կէլիր կէլմէզ, էմրի մուճիպիննէ չալկընըլար Սէնի մասկարա սէնի, շարգըյը չաղըրշմազա պաշլատը-լարը կիպի՝ թէփէ չարքըրը վէ մէհթապլար եանարաք միւթէա-տիտ Փիշէնըլէր տախի աթըլմա-զա պաշլատըլընտա, պիզիմ Ստե-փանիկ աղա միւթէգէպպիր պիր հալտէ տուրարաք, էթրաֆա կէօզ կէզտիրտի քի աճապա քէն-տուի կէօրէն վար մը տիէ:

—Ստեփանիկ աղա եէրիմիզէ կիտէլիմ:

—Կիտէլիմ էֆէնտիմիիմ:

—Պու ազշամքի իչտիզիմ պիրա պանա հիչ տօդունմատը:

—Կէթիրտէյիմ էֆէնտիմ:

—Եօք արթըք իչմէմ, բէք չօք օլտու խըյանէթ:

—Հաթըրմ իչին:

—Օ պաշկա . . . :

—Կարսօն . . իքի շիշէ պիրա կէթիր:

—Չափըք տէօնտիւնիւզ, պէն ումտում քի ծըրըլտազա տօղրու ըլքարսընըզ տէի:

—Մատամ սիզի եալընըզ պը-րաքմաեալըմ տէի չափըք տէօն-տիւք, վայ, պէնիմ բագը շիշէսի տօլու, չօլէ իսէ պիր թանէ բարլատըըըմ, Արսէն աղա զա-թընըզ պիր բագը իչմէզմիսինիզ:

—Խայըր էվլատ, պիր պիրա օլուրա իչէրիմ:

—Կարսօն . . իքի շիշէ պիրա տահա կէթիր:

—Պաշ իւստիւնէ էֆէնտիմ:

—Ստեփանիկ աղա պուրտա պու գատար պիրա վար, եէնի-տէն կէթիրէճէյի պօչ շէ տիր:

—Նէ օլուր էֆէնտիմ կէթիրսին:

շիմտի պրաք քի աղապանա պիր ըինամ վար պագալը գապուլի տէնէք մի :

—Միւմքին իսէ պաշ իւստիւնէ էվլատ :

—Եարըն չիւնքեար սույունտա պիր եէմէք եէյէլիմ ամա , էվտէն հիշ պիր շէլ ալընմայաճաք , եէմէքլէրի պէն լոդանթատան հէփ սըրասընա գօրում :

—Էօլէ իսէ էվլատ սէնտէն պիր բիլին գէպապը իստէրիմ :

—Եաշա՛ էֆէնտիմ , պին եաշա , պապա ատամաքն , պապամ . սըն , տէտէմսին . . . զէր շու էլինի էսրէնէկեիմ :

—Եավաշ էվլատ , մասա տէվընէնէյիտի :

—Տէվրիլսին էֆէնտիմ . սէն սաղ օլ :

Պունու տիլէրէք , հըզ իլէ մասեա պիր թէփէն ինտիլափի կիպի , մասա տէվրիլիպ , իւստիւնտէքի պարտաք , գատէն վէ շիշէլը պէօյիւք շագըրթըլար իլէ եէրէ տէօքիւլիւպ գըրըլարլար . Փազաթ Ստեփանիկ ազա տախի հըղընտան մուվազէնէսինի զայպ իտիպ պէրի եանա տէվրիլի վէրտի , վէ աեալը մատմազէլին փիս . Թանը էլթէլինէ իլիշտիղինտէն , Փիսթան էրէլինէ հավալանտը իսէ տէ , մատմազէլ չափըք տավը բանը փիսթանընը գուրթարտը . հազըրունտան պազը գատընլար կիւլմէլէրինի թութամաեցպ , պիր գահալթը գօրարտըլար իսէ տէ , կարսօնլար տէրհալ եէթիշիպ ըՍտեփանիկ աղաեը աեաղա գալտըլար :

Պու օլան վագաա մատմազէլին վալիտէսինի բէք նատիմ իթտի իսէ տէ ասա պէլի էթմէլէրէք Ստեփանիկ աղաեա սօրտու :

—Պիր թարափընըզ աղըրտը մը :

—Խայլը մատամ , պէն գօրքում քի մատմազէլ պիրտէն պիրէ գօրքար տէլի :

Պու տիլիւազըլը մատմազէլ

թարափընտան պիր չիմպիղէ շաեան իտի իսէ տէ , պու քէրէմատմազէլտէն ուզաք պուլուն տուղունտան պու իհսանա նայիլ օլամատը :

(Տէլո՞ն)

ԴՐԱՑԻՆ ԵՐ

Այս առաւետ խիստ կանոխ Եենի գարուէն մինչ տպարան գտնուիլ կաճապարէի , Մօլաթաշըլի քովստի փողոցներէն միոյն մէջ , պատուհանէ պատուհան երկու տիկնայք հետեւեալ խօսակցութիւնը կընէին :

—Բարիլուս Արմիկ հանըմ , գաս գիշերուան անձրեւին ինչ կըսես , հագ պարիլուս պիր տիւզիւ չը կեցաւ :

—Էրկու աշպին գէունայ , կատուները օլուխս աւրեր էին տէ , պիւթիւն ճուրերը պօշը կնաց :

—Հէլէ քի ես գիւբս իլէն երկու խազանս լեցուցի , կըսես ա , խատի գեղին , խառթալին բանայիրներն ալ բիւթիւն առամ թառամ եղան :

—Հապա . ես ալ խատի գեղ տալչս կացեր էի . . . տահա առաւուան խախվէս ալ խմոծ չեմ տէ կլոխս պէյնս իմոչի :

—Հոգնած ես տէ պէլլի քի աս առաւու ուշ արթնցար :

—Գա չէ քուրուկ կրակը չեղաւ տահա , կրսէն օր ճիկարայէ մը տուներ կը բռնկի . պօշ լախըրտը , մանզալին մէջը կազըլ փաչափրան քիւթիւր բիւթիւր կը վառի էրկու սահաթէ է , տահա գէօմիւրը ալըշմի պիտի ըլլայ :

—Հեռու ըլլայ , աս տարուան գէօմիւրները գէօմիւրէ քի . էլ իւստը գեղ ինչ ըրիր նայինք .

—Կիրակի առաւու Սողոմոնս ափի եալլահ ըրի տալչս կացի , ալ մեղ տեսաննէ խենդ կտրեցան , ինչ իդրամ ընելիքնին շաշըմիշ

ըրին . սիւրիւ սէրէթ ելանք ժամ կացինք . ան ինչենի ինսան ըուրուկ , սիւս օր ըսեսնէ , խելքի զարար պան :

—Կըսես ա Արմիկ հանըմ , ալ աղւոր երեւան տէի ինչ ընելիքնին շիտեն կոր :

—Հինթոսին ախճիկը տեսնաս , հիշ չես ըսեր որ Փուխարէի մը ախճիկ է , վիւրէլայի մը կնիկ տառցեր էր :

—Գա ատ՝ ալ հօն էր :

—Հապա՝ . ան հիմակու աղէօրկիւսիւ ծանրը սօյէն մազի ֆիստան մը հագեր , ծառները մինչեւ տիրուէկը էլահիվէնները մի կըսես , ծանրը սօյէն թանթէլալը չէմսիէ , ծարը բարակ թիւլիւ տէ սօմ ֆիլ տիշիէ էլրազէ մը օր ծառքը . սէլիր ըլլուելիք պան :

—Եր օլ պաշ եառ կըսեն նէ իրավ է :

—Անդիի ծար սիւս տուեր էր քուրուկ , ամա կլխու շարխային չը հաւնեցայ . կիտես քի երկու քունքին մէյմէկ եումիւրի զարկեր են տէ , երկու թարափէն անհներուն փակածի պէս պան մընէր :

—Գա ան հիմայ մօտա է :

—Խենդիս մօտան , ինչ եմ կըսէ ան անանկընա :

—Հիմակու կնիկներուն մօտա ըսէ տէ կլխունին մէյմէկ Պօնէթատիր , զարար չունի :

—Եյ ինչ էնէ իշտէ , ժամէն եւլանք նէ խաչիկ աղան ըսաւ քի հայտէ ձեղ Մէօհիւրտար տանիմ :

—Բէք աղւոր տեղ է . . . պարոն տատիս մեռնելէն պէրի է քի չեմ կացեր :

—Առջի Մէօհիւրտարը չէ քուրուկ , վէրան պան մը եղեր է . ինչ էնէ իշտէ կացինք նստեցանք . խաչիկ աղան թօհափ է . գա ախճիկներ ըսաւ , ասոր Աստուածածին է մէյմէկ ըուախի խմենք , պէօրէքնին ալ կեցեր էր 45 հատ պէօրէկ առաւ :

— Խատի գեղին պէօրէկը բէք մէթին է :

— Բէք ալլրման պան, պերնիդ մէջը կը հալի կոր կիտես քի, էլ իշտէ րախիյէ, պէօրէկէ կը խընտանք կը խորաթենք կոր, մէյմալ ետիս տառնամ օր, գա նէ՞ պագարսն, չինթոսին ախճիկը սիւսիւ տէլիխանլըյի մը հետնատեր, րախիները օրթան, վուրբաթլասըն կընեն կոր:

— Թէքէքէլի չէ օր ատ սիւսէր կընէ կոր, ուճուտը վերնալու սիւսիւ համար աշխարք Սոդոմ կամոր տառցաւ քուրուկի :

— Գա հիչ ալ մարդէ քաշուիլ չիկայ, սէն սէն, պէն պէն, պան մընէ կերթայ, ան սիւսիւ տէլիխանլըն օր ըսես նէ, էրէսնի վար պիւթիւն, խուլ խուրպան կըլլայ տէմը :

— Ատտար կը սիրէ կորնէ, պարէ առնէ կարգուի հետը :

— Հիմայ ատանկ պաները պարթէ եղեր, ամեն մարդ Մանթինօթա կը նսափ կոր :

— Զայէր ատալ կարգուելուն մտան է :

— Հա՛ ապէկ ալ բաիր. պարոն տատու տալիմա (կըսէր ըլ), ախճիկ, մարդուն ահը սրտէն, ամօթներեսէն չերթայ մէյմոնէ իրաւ է. գա հիմայ կը վախնամ օր կելլայ իս կը տեսնայ տէ բարեւ կուտայ. հէլէ քի մէկ երկու անդամ ինծի նայեցաւ ամա չը ճանշացաւ :

— Հետի մարդը ինչ միլլէթ էր. — Իրաւ որ ազեկ մը չիտեմ ամա, կիտնալու հայ զէնկինի մը զաւակ ըլլալու էր, չիւնքիւ ատ առան սիւսիւ պաց Փայթօն մը եկաւ կայսեցաւ, մէյէր ատոնց համար է եղեր. ատ տէլիխանլըն առաջ չինթոսին ախճիկը նսայեցուց եքլը թամամ ինըն ալ կը նստեր կոր նէ սէլիսը հարցուց քի լ. . . էֆէնտի նէրէյէ կիտէնէլիզ նէ, պասթինո, Պասթինօյա ըսաւ առապան անէլէ ճամբայ ելաւ . . գա վույ. լախըրույի տալմիշ եղայ տէ, վախնամ մանզային կրակը անցաւ, մտա բարով :

Երթաս բարով ըսելէ յետոյ,

խօսակցութիւնը լմնալով, դէմ առ դէմ պատուհանները գոցուեցան :

ՀՕԿ ՎԵ ԷՃԱՃԱՃԼԱՐ

Նասըլ քի պունտան էվկէլ պիլտիրմիշ իտիք, չոկ նամ պալըք եաղընըն փապրիդաթէօրիւ թարափընտան Սթանպոլ էճզա տէպպուու սահիպէրինտէն պազըլարընա իդամէի տավա իթմիշ իտիւ եէնիտէն ալտըլըմը մալիւմաթա նազարէն, մէզքիւր փապրիդաթէօրիւ զալուն գեափքէի էճզաճըլարը ալէյինէ տավա աչմաղա նիէթէթմիշ օլմալը քի, պու տէփա, Սինաբեան. Մէզիքի Զապանեան, Մէրամէթնեան, Զալըբեան, վէսայիր թէքմիլ Պահճէ գարը էճզաճըլարընա տավայա գըյամէյէլմիշ :

Քէզա իշիթտիկիմիզէ նազարէն մումախիլէյ էճզաճը էֆէնտիլէր տախի, չոկ նամ պալըք եաղընըն իլանընտա սէօլիէնտիզի գատար թէսիրի պուլունմատըլընտան, մէզքիւր փապրիդանըն մալլէրինտէն ալտանմը օլտուքլարընը էսաս իթթիխաղ իտէրէք, այրընա տավայա գըյամ իտէճէրէ լէրի սէօլիէնիյօր :

ԱՃԴ

Բերայի թաղական խորհրդոյ կրթական հոգաբարձութեան ճիւղը պատիւ ունի ծանուցանել Արդոյ Հասարակութեան թէ թաղային չորս երկսեւ վարժարանք պիտի բացուին ամսոյս 20 յառաջիկայ հինգշաբթի օր :

Ուսանողաց ընդունելութեան համար յատուկ արտօնագիր պիտի տրուի թագ. խորհրդարանի մէջ, 0դոստոս 10էն մինչեւ 20 ամեն օր առաւոտեան ժամը 2էն մինչ 3 :

ԲԷԹՐԻ ԳՈՃԱՊԱՇԵԱՆ

Բ. Գօճապաշեան, էօլչիւ իւզը վէ հազըր հէր նէվ կէօմէք-

լէր զայէթ էհվէն փիյաժթ իւզըէ եաբար վէ մէրամէթ իտէր միւշը թէրի թարափընտան սբարըզ օլան կէօմէք վէ սայիրէ պէյէնիլմէտիկի թագտիրտէ կէրույէ ալընըր վէ էն իյի գոլա վէ իւթիւ եաբըլըր մահալը իտարէսի գալաթատա եիւքսէք գալտըր ըլմտան ն. 52 մաղաղատա տըր :

ԲԱՐԻԶ ՖԱՃԻԱՆԼԱՐ

Քսավիէ ուր Մօնթէբէնին թէլիքէրտէլէրինտէն բարիզ ֆաճիալարը նամ մէշչուր րօմանըն պու տէփա Պիպէրճեան կարապետ էֆէնտի թարափընտան նէշընէ միւպաշէրէթ օլընըպ, պիրինճի ճիլտի տախի րունումայի զուհուր էթմիշ տիր վէ իքինճի ճիլտինին նէշընէ տախի պէտ օլունմուշ տըր :

Իշպու զայէթ ճալիալ րօման տէօլիթ ճիլտի իպարէ օլուուպ ապօնէ եազըլմաք իսթէլէնլէր : Ստանպոլ իշին այտա 3 վէ թաշըրալար իշին 6 զուրուշ վէրէճէք տիրիլէր :

Պիպէրճեան էֆէնտինին պունտան ագտէմ նէշը իթտիկի էթմէթի գտալըն նամ մէշչուր րօմանըն ինզիմամընա սարփ իթտիկի սայ ու զայրէթ մալիւմ օլուպ, իշպու եէնի թէշէպպիւմիւնտէ տախի պիր գալթ տահա էհի քիթապէթէ պիր սուհուր էթմիթ օլմաք իւզըէ, թումէլի թիմուր եոլ էսհամիարընա ալարաք, գուրասը իսապէթ իթտիկինտէ ապօնէլէրէ թէզիզի օլունաճար տըր. նասըլ քի իլը տէփասընտա տէօրթ եիւզ ֆրանքէ իւլ մալին գուրասը իսապէթ իթուալ, պու բարա իլէ եինէ շըմէնտըր էսհամը ալմը տըր :

Ապօնէ եազըլմաք իսթէլէնլէր Սթանպոլա Պահճէ գարուսունտա սունձու Պօղոս վէ Յակոր աղալարա վէ ճէմիկի զազէթա միւզէզզիկինէ միւրաճապթ իթտիթէրինտէ պէհէր նիւսիէլէրի գագթինտէ ըէնտիկի կէօնտէկի ըիլէճէք տիր :

Ի Լ Ա Ն Ա Թ

ԽՍՋԻԿ ԵՓԻՆՃԵԱՆ

Մ Օ Տ Ի Ս Թ Ա

62 ԳՈԼԱԹՈՒ ԵՒԻՔԸՔ ԳԱԼՏԸՐԸՄ 62

իշպու Մօտիսթա մաղաղասընտա հէր նէվ ֆիսթանլար վէ բարեղին սօն մօտա շարկալարը եաբըլը :

Վագֆթիզ թագըլմարը, շարկավէ սայիրէ իշին զայէժ զարիփ թիւյ վէ չիչերէր, կէլինլիք կրիլանթալար, զէննէ իշին կիւտէրի րէննէ վէ քէթէն վէ իրէրի ելտիվէնլիք, էրքէք չօճուրլար իշն շապկալար սաթըլմագտա տրր:

իշպու մաղաղալա թէշրիփէ րազպէթ պույուրածաք զէվաթ, կէրէք եաբտըրածաք ֆիստան վէ շապկալարըն պիշիմիննէ վէ կէրէք ֆիյաթլարըն էհվէնիյէթին. ձէ վէվգէլատէ մէմնուն օլընըր:

ԵԶԱԿԱՆ ԱՌԻԹ

Ընթերցասէր հասարակութեան դիւրութիւն մ'ընծայելու նպատակաւ պատշաճ դատեցինք մեր գրատան սեփական դրբերէն հետեւեալներն ի վաճառ հանել մեծագոյն դեղչերով :

Գին	
Հին նոր	
Գաղտնիք հաւատաքնութեան	
սլատկերազարդ .	20 15
Բերալի Գիշերներ, վեպ հեղ.	15 8
Արքա Գօնսթանթէն, վեպ	
թրգ.	10 6
Թուարանութիւն ընդհ. 2հար.	73 20
Առողջարանութիւն ամուսնութեան	8 5
Հազար և մի առարկաւոր բանք.	10 5
Բնական պատմութիւն նախնական .	5 2
Համառոտագոյն բառարան Հայ. Գաղ. հանդերձ զըրուցարութեամբ.	10 5
Բառ գրուկ հայ. գաղ.	7 4
Նոր քերականութիւն հայերէն .	4 2
Ընթերցարան պատկերազարդ	2 ¹ / ₂ 2
Անկանոն բայեր գաղ. լեզ.	8 5
Ընդունելութիւնք » »	5 5
Նարեկ պատկերազարդ փոքր ոսկ.	17 10
Նարեկ մեծագիր .	8 5
Սաղմոս բազմապատկեր փոքր.	» 4

Առաջնորդ անգութ լեզուի. 10 6
Գեղագրութիւն Հայկական : 5 5
մեր գրատունն Յակորեան խան թիւ 15 : Գաւառներէն յանձնարարութիւնը կ'ընդունուին պայմանաւ որ 50 դրչի գումարէ պակաս չը լինին :
Գ. ՊԱՂԱՑԼԵԱՆ

ԱՆՏՈՆ ԱԼԻՔ ԷՖԻՆՃԻ

Գալաթատա Թիւնելին իթթիսալին-տէքի Մէրթէպանի սօգաղընտա ն. 17

1. Մէզքիւր օտատա հէր նէվի տափա տէրէօհանէ իտիլիր :
2. Հէր լիսանասն հէր տիրիւ էվրագը բէսմիյէ վէ զայրը բէսմիյէ թաշրիր վէ թէրճէմէ օլունըր :
3. Թիւճճար տէֆաթիրի թանդիմ վէ հիսասլար թասհին վէ թէրթիպ իտիլիր :
4. Հէր նէվի մուամէլաթը սարրափիյէ վէ թիւճճարիյէ ախւրին հիսասլնա օլարագ իճրա օլունըր :
5. Իմթիյազ ֆէրմանը վէ սահր բուխաթիէ ինթիհսափ դրմինտա թէշէպիւսաթը լազըմէտէ պուլունըր :
6. Էմփալը զայրը մէնգուլնին պէ չինար վէ իսթիճճար վէ ինթիգալ վէ պէլի պիլվէ-

ֆա վէ թէվսիի ինթիգուլ վէ մուամէլա թր սահր օի իճրա վէ վէրկի վէ ինարելիքի թէսվիյէ իտիլիր . Մէմանիքը մահրուսէի Շահանէնին հէր թարաֆընտա մուխպիրլէր բէյտա իթմէք արզուսընտա օլորդընտան, հէր բէմ ըի մուխպիրլիք իրգմէթինի տէրէօհատ իթմէք արզու իտէր իսէ մաէլ իփթիսար գապուլ օլունածագ տըր :

ՎԱՅՐԿԵՆԱԿԱՆ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՅՑԵՏՈՄՍԻ

Լաւագոյն քառթօնի վրայ ամեն լեզուաւ կը պատրաստուի իգին 100 հատը 10 դհեկն. պէտք ունեցողները պէտք է դիմեն Գ. Պաղտատլեան տպարան Յակորեան խան թիւ 13 կ. Պոլիս :

Տէր եկ ՏՆՈՐէն

ԱՆՏՈՆ ՍԱԲԱԵԱՆ

ԽՄԲԱԳԻՐ Յ. Մ. ՀԱՅԵԱՆ

ԲՈԼ ՖՈՅԱՃԵԱՆ

ԵԽԻՄԵԿ ԳԱՂՏՐՐԱՄԱ, 80 ՆՈՒՄԵՐՈՏ

ԿԷԶՃ ՎԷ ՃԷՐԱՆԼԵԼԱ ՄԻՒԹԷԱԼԻԳ

ԱԼԻՍՈԹ ԹԻՒՃՃԱՐԸ

Մէզքիւր սաղաղասա կէօղէ վէ ճէրրահըդա միւթէալիդ էնվայի ալէմթ ու էտէվաթ մէվնուտ տըր :

Էզգիւմէէ, եռումուշագ վէ սէրթ լանթիգտէն (դառչչուտան) մատմուլ մէվատաը միւխթէլիփէ, դասըդ պալլարը, էնվայի շիրինկալար, էլեքթրիք մաքինալարը, միզան իւլ հավա (պարօմէթր), միզան իւլ հարարէ (թէրմօմէթր) վէ էյի ճինս կէօղլիւրէր պուլընմագտա տըր :

Մ. ԲՈԼ ՖՈՅԱՃԵԱՆ հէր նէվ սըրարըաթ վէ թամիրաթը էհվէն ֆիաթիէ ինք իճրա վէ տէրէօհանէ իտէր :